

országnak jutott, amelyet az Országos Ügyvédszövetség kijelölése alapján dr. Czigler Istvánnal töltöttek be.

A kongresszust szokás szerint számos fényes társadalmi esemény kísérte. Páris városa a városházán, a kereskedelmi miniszter a világkiállítás szépművészeti pavillonjában rendezett a kongresszus tagjainak fogadást, a miniszterelnök pedig ünnepélyes búcsúvacsorát adott, amelyen Jaspar belga miniszter mondotta az ünnepi beszédet. A kongresszus utolsó eseménye a rambouilleti kastélyban tett látogatás volt, ahol Lebrun köztársasági elnök és neje a házigazda megkapó és kedves közvetlenségével fogadták és vendégelték meg a kongresszus tagjait, végig vezették őket az előkelő kastély gyönyörű termein és parkján, barátságosan beszélgettek el vendégeikkel, közöttük a magyar delegatio tagjaival is és ezzel a legszebb befejezést adták a vendéglátó francia nemzet részéről a nagysikerű kongresszusnak, amely a nemzetek ügyvédségének egymásközi harmoniájáról tett tanúságot.

A Sichermann pályázat.

A Magyar Jogászegylet Sichermann-pályázatának páratlan sikere volt. A pályázatra, melynek tárgya „A devizakorlátozások magánjoga” volt, 7 pályamű érkezett be. E 7 pályamű közül az első díjat a „Vándor” jellegű mű nyerte el; ennek szerzője Weltner Andor. A második díjat az „Új utak” jellegű pályamű kapta, szerzői Vági József és Keszthelyi Nándor. A harmadik díj az „Igazság és világosság” jellegű pályaműnek jutott, melynek szerzői Szántó Imre és Goldberger József. Ezekon kívül még egy negyedik munkát „Parerga” jellegével dicsérő elismerésben részesített a bíráló bizottság, azonban e munkának szerzője ismeretlen.

A Polgári Jogot ez a pályázat közvetlenül is érintette, mert *az összes pályadíjat nyertek vagy rendes munkatársai lapunknak, vagy felkeresik lapunk hasábjait cikkeikkel.*

A bíráló bizottság jelentéséből közöljük a következőket:

A „Vándor” jellegű munka a devizajogi rendkívüli jogszabályok dogmatikai feldolgozására s jogászai elemzésére szorítkozik. Csupán röviden tér ki a Nemzeti Bank körleveleinek, a hitelrögzítő és egyéb nemzetközi egyezményeknek tartalmára. Az anyag illetlen megszorítása mellett annál bővebben foglalkozhatott a főtémmával, a devizakorlátozó jogszabályok magánjogi kihatásainak az elemzésével, s főérdeme, hogy a magánjog legkülönbözőbb vonatkozásaiban (a kötelmijog általános részének szokásos rendszerét alapulvéve) igen tüzetesen és rendszeresen elemzi ezeket a kihatásokat, s a legkülönbözőbb magánjogi problémákat.

A munka első, általános részében a kötelmijog általános rendszeréből merített főcímek alatt foglalkozik a devizakorlátozások által érintett magánjogi jelenségekkel, illetve azokkal a

magánjogi problémákkal, amelyek a szóbanforgó rendkívüli jogszabályok szempontjából általában felmerülnek, mint nevezetesen a jogforrások, a területi és személyi hatály, az ügyletek érvényessége, az érintett kötelek tartalma és megszűnése, stb. kérdéseivel. A második, különös rész azután tárgyak szerint csoportosítva ismerteti az egyes rendelkezéseket s tárgyalja az egyes rendeletekhez fűződő speciális jogi kérdéseket.

A devizakorlátozó jogszabályok magánjogi kihatásainak legrendszerebb elemzése és problémáknak a kötelmijog rendszerébe való sikeres beállítása folytán az összes pályaművek közül ez a munka minősül magánjogdogmatikai szempontból a legértékesebbnek.

Az „*Uj utak*“ jeligéjű pályamű ugyancsak a legnagyobb joganyagot öleli fel. Gyakorlatilag a legteljesebb áttekintést nyújtja.

A devizakorlátozások történetére és általános jellemzésére vonatkozó bevezető rész után a szerző külön fejezetekben tárgyalja a forgalmi korlátozásokat, azután a pénztartozások tartalmát (s itt különösen az értékállandóság problémájával kapcsolatos kérdéseket), majd a hitelkérdéseket, azután a pénztartozások teljesítését, végül az eljárásjogi kérdéseket. Egy zárófejezet a szóbanforgó rendkívüli jogszabályok alakulásából és alkalmazásából levonható általános tanulságokat tárgyalja.

A munka rendszere áttekinthető s a gyakorlati használhatóság követelményeinek jól megfelel.

Az „*Igazság és világosság*“ jeligéjű pályamű kevésbé terjedelmes, mint a fentebb ismertetett két munka.

Az egész anyagot — eredeti csoportosítással — nyolc fejezetre felosztva tárgyalja:

Rendszere az anyag áttekintését megkönnyíti és a gyakorlati használhatóság szempontjából szerencsés.

A problémák felismerése és kifejtése nagy felkészültségre és jogászai gondolkodásra vall. A magánjognak azokat a szabályait, amelyeket a szóbanforgó válságjogi rendelkezések érintenek, szépen kifejti és alapos jogdogmatikai erudícióval elemzi a rendes magánjogi szabályoknak a devizakorlátozások révén bekövetkező módosulásait. Az egyes rendelkezések gazdasági hátterét és céljait is általában helyesen világítja meg.

A „*Parerga*“ jeligéjű munka ugyancsak beható, gondos tanulmány eredménye. A szerző a szőnyegen forgó kérdés egész anyagát felöleli s fejtegetéseit mindvégig elmélyedő komolysággal jellemzi.

Mindent összefoglalva: a pályázat, mely hét munkát s köztük négy kiváló pályaművet eredményezett. — kétségtől sikeresnek mondható. A pályázat eredményének tekinthető, hogy a devizakorlátozások magánjogi kihatásainak a problémaköre több szerző részéről is ime tüzetes jogdogmatikai feldolgozásban részesült a maga egészében; — holott eddig ezen problémakörből inkább csak egyes szűkebb kérdések részesültek nálunk behatóbb jogdogmatikai feldolgozásban. Nyilván a szóbanforgó jogszabályoknak efemernek látszó jellege volt oka annak, hogy a velők

való elmélyedő jogdogmatikai foglalkozás nem látszott érdemesnek. Miután azonban a jogdogmatikai vizsgálódás tudományos értéke szempontjából a tárgyalt jogi jelenségek tartós vagy ideiglenes jellege közömbös, — és miután a tapasztalat azt mutatja, hogy a szóbanforgó devizakorlátozások nem is egészen efemer jellegűek s a legutóbbi évtizedekben — eléggé hasonló tartalommal — ismétlődtek is, — az ezen problémakörbe való elmélyedés mindenkép nyeresége a magyar jogtudománynak.

Király Ferenc emlékünnepe az Országos Ügyvédszövetségben.

Az Országos Ügyvédszövetség néhai második megalapítójának és másodelnökének harasztosi dr. Király Ferenc halálának első évfordulója alkalmából ünnepélyes gyászülést tartott, melynek keretében leplezték le Király Ferencnek, az Országos Ügyvédszövetség által megfestetett arcképét. Konkoly Elemér az Országos Ügyvédszövetség társelnöke szép, lendületes beszédben rajzolta meg Király Ferenc emberi, közéleti és jogtudósi jellemvonásait. Halála előtt fejezte be a kartelről szóló kitűnő, nagy terjedelmű és ezt a fontos kérdést kimerítően feldolgozó főművét és egyetemi magántanári felavatása előtt állott. Dési Géza az Ügyvédi Kör nevében vette át az arcképet.

Megemlítjük, hogy Király Ferenc lapunk alapításában is részt vett és annak kezdetétől fogva egyik főmunkatársa volt.

IRODALOM.

A magyar közigazgatás szervei. 1867—1937. Irták: Meznerics Iván és Torday Lajos. A Magyar Zoltán egyetemi tanár vezetése alatt működő Közigazgatástudományi Intézet kiadmányai sorában jelent meg Meznerics Iván és Torday Lajos tollából a magyar közigazgatás szerveiről szóló munka. A mű teljes áttekintést nyújt az állami organizmus összes szerveiről, azokról is, amelyek, mint a társadalom szervei, magánvállalkozás alapján jöttek létre és a jogszabályok csak később bízták meg őket állami közigazgatási teendők elvégzésével. Tárcánként csoportosítva állítja össze a különböző hivatalokat, intézményeket, pénzintézeteket, bizottságokat és alapokat, amelyeknek az állami közigazgatásban szerepük van.

Egyrészt az áttekinthető, ügyes csoportosítás, másrészt a szövegezés rövid és szabatos volta a műnek használhatóságát biztosítja. Hogy csak egy tárcát említsünk: az igazságügyi tárca kebelében 476—506. tétel alatt ismerjük meg a legkülönbözőbb hatóságokat és bizottságokat, valamint alapokat, s azok közt sok kevésbé ismert, pl. a táppénzigénylők keresetképtelensége kérdésében döntő bizottságot, az igazságügyi segédhivatali tisztviselői vizsgáló bizottságokat és tanfolyamokat, a büntetőügyek keretében a bűnügyi múzeumokat, az igazságügyi országos megfigyelő és elmeorvosintézetet, a szerződéses viszonyban lévő magán-, javító- és nevelőintézeteket, a birtokrendezési ügyek